Slovenské šlechtění v Nabočanech

Odrůdy vyšlechtěné na Výskumno-šľachtiteľské stanici Vígľaš-Pstruša a Malý Šariš mohli zhlédnou návštěvníci zemědělské výstavy Naše pole v expozici Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra. Nechyběla ani prezentace výsledků výzkumu pracovišť této výzkumné instituce.

Barbora Venclová

Ing. Ľuboš Nastišin, vedoucí Výzkumno-šlechtitelské stanice Malý Šariš, přiblížil vystavované odrůdy. V první řadě upozornil na odrůdy máku, na trhu etablované Major, Bergam a Maratón, dále také novější šlechtění pracoviště Malý Šariš – MS Topas, MS Zafir, MS Diamant a MS Harlekyn, u kterého upozornil na velmi dobrou odolnost vůči suchu. V České republice jsou vybrané odrůdy dostupné skrze firmu Labris.

Ing. Nastišin dále prezentoval ozimou pšenici zastoupenou odrůdami MS Luneta, MS Arlis (osinatá), MS Sympatie (osinatá) a MS Pohoda z Malého Šariše a ze šlechtitelské stanice Vígľaš-Pstruša dále PS Karkulka, PS Dobromila, PS Kvalitas (osinatá), PS Luana a PS Jeldka (osinatá). MS Arlis, podobně jako MS Luneta, je výnosnou potravinářskou odrůdou. Vysokou produktivitou klasu s velkým zrnem se vyznačuje elitní odrůda MS Sympatie, která přes vyšší vzrůst disponuje dobrou odolností k poléhání. Komplexní odolností proti houbovým chorobám a dobrou odolností proti poléhání vyniká již středně raná odrůda MS Pohoda (E/A). PS Karkulka zaujme podle Ing. Kataríny Matúškové, Ph.D., z Výskumno-šľachtiteľské stanice Vígľaš-Pstruša, purpurovou barvou zrna, obsahující v obalových vrstvách zdraví prospěšné antokyany. U odrůdy PS Dobromila vyzdvihla vysoký výnos v elitní kategorii a vhodnost i pro ekologické podmínky pěstování. PS Kvalitas je též elitní odrůda, osinatá, vyznačující se stabilními a vysokými výnosy. Mezi elitní pšenice patří také PS Luana, výnosná odrůda, vhodná podle Ing. Matúškové i pro ekologické zemědělství. Hovořila také o velmi žádané krmné odrůdě PS Jeldka, která disponuje vysokými a stabilními výnosy a díky její osinatosti je vhodná pro pěstování do oblastí s výskytem lesní zvěře.

Ing. Daniela Čemanová, Ing. Ľuboš Nastišin a Ing. Katarína Matúšková, Ph.D. (zleva) hovořili o odrůdách vyšlechtěných na šlechtitelských stanicích Vígľaš-Pstruša a Malý Šariš Foto Barbora Venclová

Specialitou je položpalda PS Lubica (kříženec ozimé pšenice s pšenicí špaldou), jejíž zrno si podle Ing. Matúškové zachovává vlastnosti pšenice špaldy, ale stejně jako pšenice setá nevyžaduje po sklizní loupání zrna.

Nechybělo ani ozimé tritikale Pingpong a Mareto s vysokým výnosovým potenciálem a dobrou odolností k poléhání, oves setý Inovec (nahý) a Peter, ale také pohanka Špačinská 1, vhodná pro výživu lidí, dále jako meziplodina a plodina na zelené hnojení i medonosná plodina. K odrůdám ovsa Ing. Matúšková doplnila velmi vysoký výnos, kdy odrůda Peter výkonnostně překonala výnosem čistého zrna průměr kontrolních odrůd o 10,2 %. Zajímavostí odrůdy Inovec je nejvyšší HTZ a nejnižší podíl pluchatých zrn mezi odrůdami nahého ovsa registrovanými na Slovensku. ■

Zaujal rostlinný růstový stimulátor

Společnost AG Novachem prezentovala na výstavě Naše pole široký sortiment přípravků. Kromě klasického systému ošetření, který firma standardně nabízí a také ukázala na demonstračních parcelkách, se zájemci mohli seznámit s novým růstovým rostlinným stimulátorem Cereantis či adjuvantem pro překonání rezistence Pangeae Booster.

Petra Vaňatová

Z nabízených standardních přípravků zástupce společnosti AG Novachem Ing. Jiří Andr vyzdvihl mimo jiné insekticid Aceptir 200 SE. Jde o systémově působící insekticid ve formě suspo emulze s účinnou látkou acetamiprid. Aceptir účinkuje jako kontaktní a požerový jed ve velmi nízkých dávkách. Podle zástupce firmy vyniká dlouhodobým a vyrovnaným reziduálním účinkem proti širokému spektru škůdců v ozimé řepce (blýskáčku řepkovému, krytonosci šešulovému a řepkovému, bejlomorce

Na parcelkách byl demonstrován klasický systém herbicidního ošetření, aplikovány byla kombinace Saracen Max a Foxtrot Foto Petra Vaňatová

kapustové) a jabloni (mšici jabloňové a jitrocelové, obaleči jablečnému).

Jak Ing. Andr vysvětlil, stále závažnějším problémem při regulaci škůdců je jejich rezistence. Zde nabízí společnost AG Novachem řešení ve formě adjuvantu Pangeae Booster. Jde o preparát s patentovanou revoluční technologií vyvinutou pro překonání rezistence u hmyzu proti používaným látkám lambda-cyhalothrin a alfa-cyperpetrin v řepce proti rezistentním populacím blýskáčka řepkového. Účinnou látkou adjuvantu Pangeae Booster je piperonyl-buthoxid.

Na výstavě Naše pole Ing. Andr zaměřil pozornost přítomných pěstitelů především na novinku v nabídce firmy AG Novachem, a tou je rostlinný růstový stimulátor určený pro moření osiva a aplikaci na list v průběhu vegetace, který obsahuje huminové látky z leonarditu a polyetylenglykoly. V charakteristice přípravku se uvádí, že Cerantis zvyšuje fixaci přípravků na povrchu listů, rychle proniká přes voskovou vrstvu a kutikulu do rostlinných pletiv i za nepříznivých podmínek (sucho, vysoké teploty, silná vosková vrstva, zaprášený povrch listů). Při aplikaci s herbicidy snižuje herbicidní stres u citlivých. Podporuje růst rostlin a rozvoj kořenového systému. Po použití při moření zvyšuje klíčivost a vzcházivost semen, stimuluje zakořeňování sazenic a řízků. Zvyšuje odolnost rostlinných pletiv vůči nízkým teplotám. Jak Ing. Andr shrnul, Cereantis zvyšuje odolnost rostlin k stresovým podmínkám, zvyšuje účinnost přípravků na ochranu rostlin, což vede ke zvýšení výnosu a kvalitě pěstovaných plodin. Cereantis je možné použít jak ve většině polních plodin, tak v zelenině či jahodách. ■

Inzerce

Zajímavá podzimní nabídka ošetření

K významným podzimním škůdcům v posledních letech patří především dřepčík olejkový (*Psylliodes chrysocephala*) a květilka zelná (*Delia radicum*). Ideálním faktorem z hlediska bionomie těchto škůdců je pak zejména teplé podzimní počasí.

Řešením při zvýšeném výskytu jedinců je např. přípravek Delmetros 100 SC (deltamethrin 100 g/l) nebo jeho obdoba Koron 100 SC (deltamethrin 100 g/l). Tyto ekonomicky výhodné pyretroidy bez ohlašovací povinnosti vůči včelám a velmi rychlým působením (knock-down efekt) není třeba dlouze představovat.

Dalším způsobem, jak předejít celé řadě nepříjemností, je moření osiva. Mořidla jsou schopna potlačit celou škálu chorob, např. sněti, fuzariózy, plíseň sněžnou nebo pruhovitost ječnou.

Fluarto 050 FS je registrováno pro ozimou pšenici, tritikale, ozimé žito a celou řadu chorob, z nichž nejzávažnější je již zmiňovaná sněť, konkrétně mazlavá sněť pšeničná (*Tilletia caries*). Napadené rostliny projevují celou řadu vizuálních příznaků, z nichž nejnápadnější jsou kulovité hálky lehce vyčnívající z plev. Tato zrna jsou navíc o něco objemnější než zrna zdravá. Po rozmáčknutí těchto hálek můžeme pozorovat, ale i cítit shluk černých mazlavých spor. Mezi další choroby, které lze eliminovat mořením již v zárodku, patří např. fuzariózy (*Fusarium*) nebo plíseň sněžná (*Monographella nivalis*). Tyto hospodářsky významné choroby mají schopnost znehodnotit, zkontaminovat zrna mykotoxiny a celkově ztížit jejich následný prodej. V lepším případě jsou potom použitelná k technickým účelům.

Čistý tritikonazol Triter 050 FS je registrovaný do ozimé i jarní

Innvigo myslí na vaši budoucnost Foto archiv firmy

pšenice, jarního ječmene, tritikale ozimého a žita. Jedná se o fungicid ve formě kapalného koncentrátu se systemickým účinkem ze skupiny inhibitorů biosyntézy sterolů, které se běžně vyskytují v buňkách hub (mykosteroly). Triter 050 FS je kvalitní ochranou osiva proti většině hospodářsky významných chorob, mazlavá sněť pšeničná, fuzariózy a pruhovitost ječná (*Pyrenophora graminea*). Některé z těchto chorob jsou téměř výhradně přenosné osivem a je potřeba mít na paměti, že ne vždy je můžeme regulovat foliární aplikací fungicidů v průběhu vegetace. Novinkou letošního roku je Flutrix 050 FS, spojení výše zmíněných účinných látek v poloviční koncentraci, tzn. fludioxonyl 25 g/l a tritikonazol 25 g/l. Registrace je navíc rozšířena o ozimý ječmen a oves. Zajímavou podzimní nabídkou je možnost výhodného nákupu listových hnojiv Cropvit BMo a Macoresco. Při nákupu 20 l (20 ha) každého z nich se dostáváme na celkovou slevu 15 %. Cropvit BMo obsahuje 150 g/l boru a 5,5 g/l molybdenu. Kombinaci těchto prvků získáte za velmi příznivou cenu. Macoresco je startovací listové hnojivo s výrazným biostimulačním účinkem k podzimnímu použití, ale i k jarní regeneraci porostů. Tento biostimulátor obsahuje zinek ve formě amonium zinek acetát, který příznivě ovlivňuje růstový hormon auxin. Následkem intenzivního buněčného dělení pak dochází k indukci postranních kořenů a kořenového vlášení, což vede ke zvýšení kořenové aktivity, efektivnějšímu hospodaření s vodou a živinami a celkově vyšší odolnosti k abiotickým stresům. Porosty ozimých obilnin tak mají výrazně vyvinutější kořenový systém, rychleji odnožují a jsou schopny lépe přezimovat.

Ing. Roman Lesa
INNVIGO Agrar CZ s. r. o.